Лабораторна робота №10

Програмування команд SSE у модулях на асемблері

Мета: Навчитися програмувати модулі на асемблері, у яких використовуються команди SSE, а також команди x87 FPU.

Завдання:

- 1. Створити проект Visual C++ Win32 з ім'ям Lab10.
- 2. Написати на асемблері процедуру обчислення скалярного добутку двох векторів з використанням команд SSE. Ім'я процедури: MyDotProduct_SSE. Процедуру оформити у окремому модулі і записати файли vectsse.asm, vectsse.h. Додати файл vectsse.asm у проект.
- 3. Запрограмувати на асемблері процедуру обчислення скалярного добутку двох векторів на основі команд x87 FPU без використання команд SSE. Ім'я процедури: MyDotProduct_FPU. Процедуру оформити у окремому модулі і записати файли vectfpu.asm, vectfpu.h. Додати файл vectfpu.asm у проект.
- 4. Запрограмувати на C++ обчислення скалярного добутку тих самих векторів як звичайну функцію C++ з ім'ям MyDotProduct, яка приймає значення двох масивів і записує результат у числову перемінну (будь-яка оптимізація при компіляції повинна бути відсутня).
- 5. Зробити меню для вікна програми так, щоб користувач програми мав можливість викликати процедури на асемблері MyDotProduct_SSE, MyDotProduct_FPU з модулів vectsse, vectfpu, а також функцію MyDotProduct.
- 6. Запрограмувати вивід результатів обчислень та виміри часу виконання скалярного добутку для трьох варіантів реалізації.
- 7. Отримати дизасемблерний текст функції C++ MyDotProduct. Проаналізувати код дизасемблеру, порівняти з кодом на асемблері процедури MyDotProduct_FPU.
- 8. Зробити висновки щодо використання модулів на асемблері у програмах на мові С++.

Теоретичні відомості

Скалярний добуток векторів

Для n-вимірних векторів

$$A = \{a_0, a_1, \ldots, a_{n-1}\}$$

та

$$\mathbf{B} = \{b_0, b_1, \dots, b_{n-1}\}$$

скалярним добутком є число, яке дорівнює сумі попарних добутків елементів:

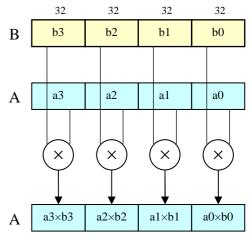
$$x = a_0 b_0 + a_1 b_1 + \ldots + a_{n-1} b_{n-1}$$

Обчислення скалярного добутку векторів є базовою операцією для багатьох галузей — матричних обчислень, кореляційного аналізу тощо. Для обробки векторів зручно використовувати векторні команди SSE, AVX.

Векторні команди SSE

Ці команди виконують однакову операцію одразу над чотирма парами чисел в 32-бітовому форматі з плаваючою точкою. Наприклад:

```
addps A, B ;додавання чотирьох чисел subps A, B ;додавання чотирьох чисел mulps A, B ;множення чотирьох чисел divps A, B ;ділення rcpps A, B ;зворотна величина sqrtps A, B ;квадратний корінь rsqrtps A, B ; 1/квадратний корінь maxps ;максимум minps ;мінімум
```


Cxeмa виконання команди mulps A, B

Рис. 1. Приклади векторних команд SSE

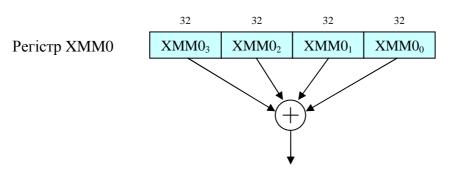
Для обчислення скалярного добутку n-вимірних векторів можна скористатися командою **mulps**, яка перемножує одночасно чотири пари чисел — елементів векторів. Для зручності організації циклу обчислень потрібно, щоб n було кратним 4.

Накопичення сум добутків можна виконувати командою **addps**. Ця команда додає одночасно чотири пари чисел і зберігає чотири результати у відповідні

частини якогось регістру XMM. Так накопичуються суми добутків у вигляді чотирьох чисел у регістрі, наприклад, XMM0.

Горизонтальне додавання

Для отримання кінцевого результату скалярного добутку потрібно обчислити суму чотирьох елементів регістру XMM0, тобто виконати так зване "горизонтальне" додавання (Рис. 2):

 $Pезультат = XMM0_3 + XMM0_2 + XMM0_1 + XMM0_0$

Рис. 2. "Горизонтальне" додавання елементів регістру

Знаходження суми усіх чвертинок регістру XMM0 можна виконати двома командами **haddps**:

haddps xmm0, xmm0 haddps xmm0, xmm0

Одна команда **haddps** працює так:

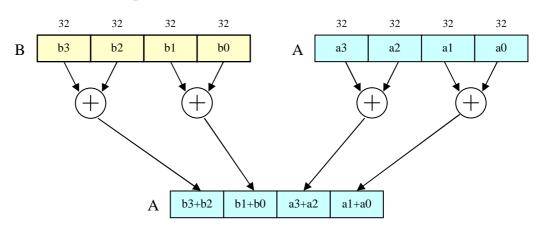

Рис. 3. Схема виконання команди **haddps A,B**

Команда **haddps** належіть до складу команд SSE3, тому якщо процесор не підтримує це розширення, то горизонтальне додавання ускладнюється — його можна запрограмувати на основі команд **shufps**.

Команда SHUFPS

Ця команда призначена для перестановки 32-бітних чвертинок у квадрослові.

shufps A, B, маска

Означає, що чвертинки операндів A та B будуть розташовані у операнді A, причому на місце двох молодших чвертинок в A будуть записані якісь чвертинки з A, а на місце двох старших чвертинок будуть записані якісь чвертинки від B.

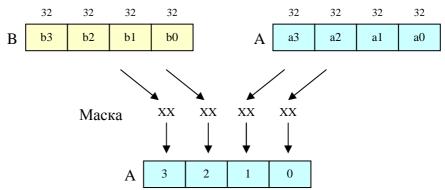

Рис. 4. Схема виконання команди shufps

Пари бітів 8-бітової маски вказують, які 32-бітові частини та як будуть розташовані у квадрослові А. Наприклад, маска 01101100

shufps A, B, 01101100b

означатиме наступне (рис. 5):

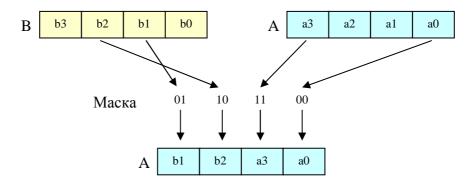

Рис. 5. Приклад роботи команди **shufps**

Вирівнювання даних

Деякі команди SSE, які зчитують дані з пам'яті, коректно працюють лише у випадку, якщо ці дані у пам'яті вирівнені на межу 16 байтів. Те саме стосується

і запису даних у пам'ять за деякою адресою. Іншими словами, адреса джерела та адреса призначення повинна бути кратною 16. Наприклад, командою

movaps xmm1, [ebx]

записується квадрослово (16 байтів) у регістр XMM1 з пам'яті за адресою, яка міститься у регістрі EBX — ця адреса повинна бути кратною 16, інакше виконання програми буде аварійно завершене.

На відміну цього, командою

movups xmm1, [ebx]

можна зробити те саме і для невирівнених даних, проте команда **movups** працює суттєво повільніше, аніж **movaps**. Це обов'язково потрібно враховувати. Якщо продедура на асемблері обробляє дані, запрограмованих у модулях на C/C++, то ці дані повинні бути вирівнені. Запрограмувати створення статичного масиву, адреса якого кратна 16, на C/C++ можна так:

```
__declspec( align(16) ) float a[1000];
```

Програмування скалярного добутку на основі команд x87 FPU

Для обчислення скалярного добутку можна використати такі команди x87 FPU:

FADD операнд

– виконується додавання операнду до ST(0) і запис результату у ST(0).

FMUL операнд

– виконується множення операнду на ST(0) і запис результату у ST(0).

Примітка. Є також інші різновиди цих команд (див. у документації Intel).

Для виконання операцій потрібно завантажувати дані у стек FPU. Вершина стеку, яка зветься ST(0), спочатку має адресу 0 (вказує на регістр R0 стеку з восьми регістрів R0-R7). Команда FLD завантажує одне число у стек – спочатку зменшується на одиницю адреса вершини стеку ST(0), а потім у ST(0) записується значення операнду.

Читання даних зі стеку можна виконати командою FSTP. Ця команда спочатку зчитує з ST(0) число, а потім адреса вершини ST(0) збільшується на одиницю.

Приклад завантаження у стек FPU двох чисел:

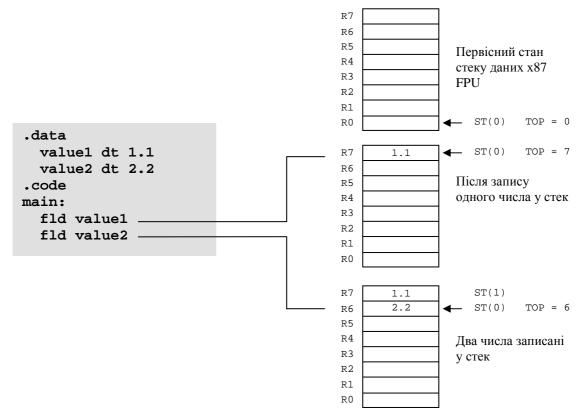

Рис. 6

Стек FPU може зберігати одночасно не більше восьми значень. Вважається, що цього достатньо для обчислення будь-яких числових виражень. Адреса вершини стеку зберігається у регістрі статусу FPU (рис. 7)

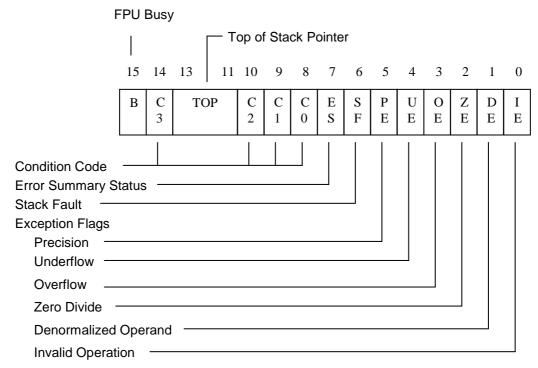

Рис. 7. Біти регістру статусу FPU

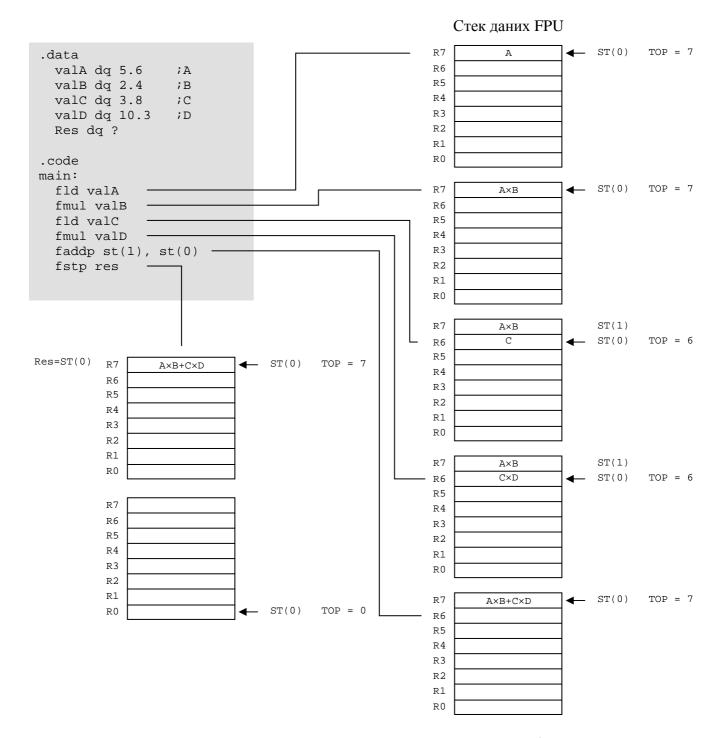

Рис. 8. Приклад обчислення двох пар добутків

Порядок виконання роботи та методичні рекомендації

1. У середовищі MS Visual Studio створіть новий проект C++ Win32 з ім'ям Lab10. Після створення проекту виконайте настроювання проекту для підтримки асемблеру. Скомпілюйте початковий зразок програми, автоматично сгенерований середовищем Visual Studio. Після успішного виклику програми можна продовжувати наступні кроки.

2. Додайте у проект модуль на асемблері – файл vectsse.asm. Напишіть вихідний текст модуля згідно завданню. Для того, щоб було можливим використовувати у модулі команди SSE, текст модуля повинен розпочинатися такими рядками:

```
.686
.xmm
.model flat, C
```

- 3. Додайте у проект ще один модуль на асемблері файл vectfpu.asm. Цей модуль повинен містити програмний код процедури обчислення скалярного добутку на основі команд x87 FPU згідно завданню.
- 4. Скомпілюйте модулі окремо. Після налагодження модулів, напишіть вихідний текст головного файлу, який буде містити наступне:

```
#include "vectfpu.h"

. . . . //оголошення масивів даних A[N], B[N]

. . . //інший програмний код

МуDotProduct_SSE(&res, A, B, N); //виклик функції - процедури на асемблері

. . . //інший програмний код

МуDotProduct_FPU(&res, A, B, N); //виклик функції - процедури на асемблері

. . . //інший програмний код

МуDotProduct(&res, A, B, N); //виклик функції - процедури на асемблері

. . . //інший програмний код

МуDotProduct(&res, A, B, N); //виклик функції на C++

. . . //вивід результатів
```

У головному файлі виклики трьох функцій, вони обчислюють той самий скалярний добуток для того, щоб порівняти їхню швидкодію.

5. Запрограмуйте знаходження часу виконання для кожного з варіантів обчислення скалярного добутку. Як запрограмувати знаходження часу виконання потрібних функцій? Одним з варіантів рішення є використання функції API Win32 GetLocalTime, наприклад, у такий спосіб:

Для коректного виміру часу потрібно встановити таку кількість повторень, щоб час виконання циклу був не менше секунди.

Програма повинна виводити числове значення скалярного добутку та час виконання у вікні MessageBox окремо для кожного з варіантів реалізації.

- 6. Налагодження програми та отримання результатів. Налагодьте програму та запишіть отримані числові значення скалярного добутку та часу виконання відповідних операцій.
- 7. Отримайте дизасемблерний код процедури MyDotProduct на C++ і порівняйте з кодом процедури на асемблері MyDotProduct_FPU. Проаналізуйте відмінності програмних кодів, якщо вони ϵ .

Варіанти завдання

Кількість елементів векторів А та В має бути N=40*(номер студента у журналі)

Зміст звіту:

- 1. Титульний лист
- 2. Завдання
- 3. Роздруківка вихідного тексту програми:
  - вихідних текстів модуля на асемблері повністю
  - головного файлу lab10.cpp частково, тільки текст, який був доданий для виконання завдання
  - дизасемблерний код функції **MyDotProduct** на C++
- 4. Роздруківка результатів виконання програми
- 5. Аналіз, коментар результатів та вихідного тексту
- 6. Висновки

Контрольні питання:

- 1. Як працюють команди SSE?
- 2. Що таке "горизонтальне" додавання і яке тоді додавання "вертикальне"?
- 3. Що таке вирівнювання даних і як воно забезпечується?
- 4. Що таке стек даних FPU?
- 5. Як можна запрограмувати виміри часу виконання потрібних операцій?